

Gubam v izogib

Po zaslugi magistricе kozmetike Lucije Marn boste lahko kmalu natančno nadzorovali svojo mimiko.

Grega Kalžnik

Nekdaj je veljalo, da nagubani možgani pomenijo pamet, naslovnik opazke pa za pametnega, ampak možgane imate (nekateri) znotraj telesa. Na površini pa zgubanost ni prinašala pretirane sreče. Če se le da, se temu izogubamo, pardon, izogibamo.

Če pustimo ob strani besedno izražanje, nam ostaneta gestika in mimika. O obrazni dejavnosti mišičevja se pogovarjamo z Lucijo Marn iz Ljubljane, magistrico kozmetike, in dekanom Visoke šole za storitve (Vist) v Ljubljani Jankom Žmitkom. Ta pove, da Vist deluje približno desetletje, »kozmetika je bila pri nas le v srednjih šolah, kozmetičarke pa so želele več«. Študij so uvedli leta 2008 in ga čez tri leta nadgradili z magistrskim, kar je evropska redkost. Drugi pol storitvenega študija je fotografija. Celostni študij, prvostopenjski, nekoč je bilo treba pa v tujino. Na nekaterih drugih šolah pri nas je fotografija vzporedni, mimobežni predmet.

»Borimo se za znanje, matramo študentke,« pove dekan, na Vistu je približno 110 deklet. Fanta nobena. Kozmetika je področje, nikakor edino, pa toliko izrazitejše, kjer je veliko blefa, pred kratkim je dekan zasledil vabilo na tečaj za medicinskega pedikerja, pa opomni, »da v Sloveniji na leto opravijo 500 amputacij nog, precej tudi zaradi neustreznе nege«.

Kozmetološko

Kozmetika, na prvo besedo je to ličenje. Marnova: »Je ličenje, a še najmanj to. Kozmetika je lepotečenje, kozmetologija,« ta se nanaša na kozmetične izdelke, »pedikura, masaže.« Bolj obče pa gre za nego zdrave ali bolne kože, »z namenom njenega vzdrževanja in izboljševanja, ne pa zdravljenja.«

Koža je sestavljena, poslušam, iz povrhnjice, usnjice in podkožja. Povrhnjica ima sedem plasti, usnjica dve, podkožje je pa maščevje. »Kozmetika posega v vrh njo plast kože, posredno v globlje.«

Mimika. Z njo se odzivamo na zunanje in notranje dražljaje, bolečino, čustva. Ker to počnemo

pogosto, nastajajo mimične gube, ki s časom, no, staranjem, postajajo vse izrazitejše. Mimične gube so »dejstvo, so problem, so izziv«. So najočitnejše kazalke staranja, so vprašanje estetike, pa tudi psihosocialnega vidika, človekove samopodobe ... In medtem ko se dermatologi gub lotevajo z vbrizgavanjem botoksa, se jih kozmetika s peptidi, »ki so manjše molekule in prodrejo v globlje plasti kože, slabijo mišično kontrakcijo«, krčenje. Proti gubam se kozmetika bori tudi z masažami, antioksidanti, hranili in drugimi učinkovinami ... Še to, poleg mimičnih poznamo še gravitacijske gube, denimo nazolabialne, če se pogledate v zrcalce, se vam vlečejo tam z ličnic, ob nosu, proti ustom. Pa elastične in atrofične.

Naprava

Guba kot izziv za 27-letno magistrico gladke kože na obrazu? Lucija Marn je izumiteljica priprave, imenovane Nsom, naprave za kvantitativno spremljanje obrazne mimike. Izum je nastal v okviru njene priprave magistrske naloge.

Je v postopku patentiranja.

Mimika je zavedna, še večkrat nezavedna, nehotena, je odziv na elementarna čustva. Veselje se na našem obrazu pokaže z zapiranjem vek, dvigovanjem ustnih kotičkov navzgor in na stran, strah z dvigovanjem obrvi, spuščanjem obrvi, dvigovanjem vek, gnus z dvigovanjem zgornje ustnice, gubanjem kože ob nosu. Kako se žalost, jeza, presenečenost, lahko in vivo, v živo, poskusite ugotoviti sami.

Z uporabo naprave Nsom »človek vidi, kako mimicira«, in če mu zaradi nastajanja gub to ni všeč, lahko na določene grimase začne paziti, se jim izogibati. Prav tako pa lahko merimo učinek botoksa ali kozmetičnih izdelkov. Gre za ugotavljanje dejanskih učinkov, ki jih lahko postavite ob sanjske obljube kozmetične industrije, ki vam napoveduje, pa saj veste, najmanj večno mladost.

Naprava bo uporabna, pravi Marnova, tudi v medicini, recimo »pri boleznih, ki se začnejo s tremorjem, tresavico«, pa pri kapi, po kateri je polovica obraza mimično mrtva. Pa lahko bi bila v pomoč tudi pri detektiranju laži.

Nsom ne nazadnje bo detektor, če že ne laži, vsaj pretiravanja kozmetičnih ponudnikov. »Ne pričakujemo, da bi ga množično kupovale ženske,« a kozmetičarka, ki prisega na kakovost, bo imela v rokah natančen dokaz učinkovitosti svojega dela. Vsaka gospodična, ki se bo večni lepoti poskušala bližati z botoksom, se bo lahko do pičice natančno prepričala, kako dolga je večnost. Mesec, morda dva ... O učinku najrazličnejših domačih žavb instant kozmetičark in zdravilk – tem bo slabo kazalo.

Glavni mentor Marnovi je bil Žmitek, delovni Mirko Urbas. Potrebno je bilo poznavanje kože, mišic, gub in elektrotehnike. Nsom sestoji iz »merilne sonde, računalnika, napajalnika z ojačevalnikom in vmesnika.« Sonda pa iz vzmetnega loka, nateznega vzmetnega elementa, uganem, da gre za

fedrček, merilnih lističev, kabla. Naprava se pritrdi na del obraza, ki ga želimo preučevati, in zaznava premike kože zaradi krčenja in sproščanja mišic. Ko smo okame-nelega obličja, se na računalniku zriše vodoravnica, kot likrat, ko nam neha biti srce, ko se začnemo gubati, smejati, mrščiti, mežikati, pa črta poskakuje gor in dol in dobimo natančen grafični izris obraznega dogajanja.

Lucija Marn se je poskušala prebiti mimo labirinta mojih gravitacijskih gub in mi sondo namestila na čelo. Ob hotenem mrščenju je graf podivjal. Če malo pretiram.

Še to zvem, »če se zapored denimo namrščimo tristo krat, se mišice vedno bolj utrujene in vedno manj sproščene«. Razpon med kontrakcijo, krčenjem, in relaksacijo je vse manjši. In guba se nam še nekaj časa pozna. Ko smo mladi. Sčasoma pa ves čas.

To besedilo nikakor ni, še manj naprava, namenjeno samo nemoškemu spolu. Čeravno statistika pravi, da kozmetične pripravke uporablja radikalno več žensk kot moških. A tudi te radikalne razlike se loteva kontrakcija.

(A)ko bo izum patentiran, bo uporaben v vedah, nevrologiji, psihologiji, antropologiji, lahko pa kljub vsemu tudi zasebno. Grozi nevarnost patološkega merjenja gub, ko bo uporabnica, uporabnik vsak dan večkrat meril tempo svojega staranja? Marnova nakaže, da ne bo nič drugače kot zdaj. Nekateri izkoristijo vsak trenutek, da si ogledajo zrcalno podobo svojega obličja, drugi to počnejo redkeje. Nekateri pa se s takšnimi zadevami zelo težko soočajo.

Še to, dekan Žmitek poudari, kako je Lucija Marn redek primer, da kakšen študent, kajpak študentka, v okviru študijskega procesa oziroma priprave zaključnega dela pride do rešitev, ki so podlaga za patentiranje in komercializacijo, in postane soavtor(ica) ali glavni(a) avtor(ica) patenta na podlagi dela med študijem.

Ne pričakujejo, da bi napravo množično kupovale ženske za zasebno rabo, a kozmetičarka, ki prisega na kakovost, bo imela v rokah natančen dokaz učinkovitosti svojega dela.